

BIBLIOGRAFIA

ANTONI NOGUERA I MASSA

La Mare de Déu de Gràcia i Bell-ull.

Girona, setembre de 1985

Publicat en el programa de l'Aplec de la Mare de Déu de Gràcia i Bell-ull.

En el programa d'enguany es recull l'article d'Antoni Noguera i Massa entorn de la Mare de Déu de Gràcia i Bell-ull. La peça és una bonica escultura de marbre d'època tardo-romànica (s. XIII) classificada, segons Noguera, dins del grup marítim o mediterrani, i de la qual actualment podem gaudir en una capella de l'ala sud del claustre de la catedral de Girona.

Tal com diu l'autor, l'escultura d'aquests moments trenca els motlles convencionals del món romànic i s'inspira lliurement prescindint de les normes establertes, deixant entreveure la intenció renovadora que, a cavall del s. XIII, s'inicia amb un art més humanitzat, el qual posa els fonaments d'allò que més tard serà l'art gòtic. Tanmateix, subratlla Noguera que l'obra creada en els moments tardans és ben romànica, i la idea de la Deïpara persisteix i la Theotokos és un fet irreversible.

A continuació, fa una breu síntesi de les principals característiques d'aquestes marededéus tardanes, amb els trets que més les defineixen (plecs de la túnica i del mantell, posició de la mà de la Verge, posició del cos i peus del Fill, la proporció de les figures...), per situar després la Verge de Gràcia i Bell-ull com una obra de manufactura fina i elegant, en què es reproduceix, en posició esvelta, una gran dama del tres-cents amb rics vestits de l'època, les draperies de la qual es descriuen amb gran qualitat. En conjunt, a la imatge, s'hi pot veure una intencionalitat naturalista juntament amb el sentit idealitzat que trobarem els propers anys dins l'estatuària gòtica.

La Mare de Déu de Gràcia i Bell-ull, com hem dit, és una escultura de trets refinats que denota un bon tallista. Va ésser donada a la catedral de Girona pel sagristà i tresorer Guillem de Montgrí abans de la seva mort, l'any 1273.

Es desconeix el seu autor, però es pensa que pogué ésser executada en el període comprès entre el Mestre Bartomeu, actiu entre 1250-1270, autor dels àngels ceroferarís que flanquegen la Verge, de caire més arcaic, i el mestre Jaume de Faveran, continuador de la catedral l'any 1330 i autor del sepulcre del bisbe Guillem de Vilamarí.

M. Teresa Matas i Blanxart

INFORMACIÓ

— Durant els dies 16 i 17 de novembre tindrà lloc a Girona, la XXX Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Les comunicacions giraran entorn del tema: *La projecció europea de Catalunya*. L'organització és a cura de l'Institut d'Estudis Gironins i de la Casa de Cultura "Bisbe Lorenzana", sota el patrocini de l'Ajuntament de la ciutat.